

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

15. Affertur sexta sententia Patris Dicastilli. Ex p. 12. t. 1. r. 15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

quod gratis, & sine fundamento dicitur: si non producat, nulla ratio videtur suadere hanc esse partem, aut materiam Sacramenti; quippe cum materia cuiuscumque Sacramenti v. g. aquæ in Baptismo, Olei in confirmatione, & sic de cæteris gratiæ productio tribuatur. Respondemus ad primum quidem argumentum, satis esse ne qui principem in consecratione Episcopi locum tenet, solus minister consecrationis istius dicatur, & vt alij etiam cum eo ministri censeantur, quod ad aliquam eius partialem materiam, ac partialem formam concurrant, licet non ad singulas partiales materias cooperentur: Quare cum Episcopi omnes manus capiti Antistitis consecrandi imponant, simulque dicant cum consecratore hæc verba, *Accipe Spiritum sanctum*, consecrationis ministri dici poterunt, quamvis qui inter eos simpliciter dicitur in Pontificali Romano consecrator, hanc prærogatiuam obtineat, quod, & ad impositionem manuum ipse cum cæteris, & ad porrectionem libri Euangeliorum solus ipse agat, quem proinde solum ad validam & ratam ordinationem necessariò requirit, longè probabilius esse postea dicemus. Secundo argumento respondemus vtrumque esse probabile, & quo manus impositio non statim producat gratiam, nisi postquam porrectus est liber Euangeliorum, quo porrecto, tam gratia, quam character Episcopalis (sive nouus sit, sive extensio Presbyteralis) producantur vi non solum impositionis manuum, verum etiam porrectionis libri Euangeliorum. Nam qui parum temporis fuit inter applicatam vtramque istam materiam, priori effectus rectè tribuitur, etsi, non nisi posteriore secuta, producat; eo modo quo si trina immersione Baptismus conferatur, non vltimæ tantum immersioni, verum etiam primæ tribuetur gratia Baptismalis, quamvis non nisi post vltima producta sit: potest etiam è contrario dici, quod per impositionem manuum producat gratia Episcopalis, & postea per porrectionem libri Euangeliorum, potestas ordinis Episcopalis, seu character consecrator, aded vt nempè producat per vnã materiam partialem gratia, tanquam dispositio ad diuinam potestatem Episcopi ritè consequendam; per alteram verò partialem materiam potestas illa dispositæ iam animæ ordinandi imprimatur: eo modo quo probabile est partiales gratias per impositionem Corporis, & Sanguinis Christi sub speciebus Panis, & Vini, producat & partialibus vñctionibus, quæ in Extrema vñctione adhibentur, peculiaris annexa esse auxilia contra peculiaris vitia, quæ singulis sensibus insident, & ab iis speciatim oriuntur, ac fouentur. Quod si in eodem Sacramento non conferret absurdum effectus gratiæ partiti, multo minus absurdum videbitur in eodem Sacramento Episcopatus; sic distinguere eius effectus, vt per vnã materiam gratia, per alteram partialem character, seu potestas Episcopalis conferatur; quod enim dicitur Sacramentum non conferre gratiam nisi perfectum, hoc licet verum sit in Sacramento vnice habentibus materiam; at non in iis, quæ duplicem materiam obtinent partialem. Huc vsque Hallier.

RESOL. XV.

Afferitur sexta sententia Patris Dicastilli. Ex part. 12. tit. 1. Ref. 15.

§. 1. Sextam sententiam ex Fumo, Diuo Antonino, & alijs adducit, & sequitur P. Dicastillus de *Sacram. tom. 1. tract. 1. disp. 2. dub. 9. num. 126.* vbi probat consecrationis Episcopalis materiam esse ma-

num impositionem, & simul impositionem libri super ceruicem, & scapulas Electi. Dicendum est igitur non esse necessarium ad rationem Sacramenti, vt totam materiam adhibeat ille, qui minister est, iuxta sententiam Vasquij. Ac proinde etiam aliqua pars materiae adhibeatur ab alio, qui non sit minister, & in ea etiam pars illa materiae necessaria sit ad Sacramentum, posse per illam adhibitionem partis materiae à non ministro, confici Sacramentum. Vnde in nostro casu dici etiam posset, habitionem (vt sic dicam) libri Euangeliorum supra caput consecrandi, esse partem materiae necessariam simul cum manuum impositione, sive ea libri habitio proueniat ab alio Episcopo, sive Sacerdote, sive Diacono; itavt nec impositio libri sine manuum impositione, neque hæc impositio sine illa sit sufficiens materia, sed vtraque simul; & ea ratione potuisse institui huiusmodi Sacramentum nemo potest dubitare. Quod autem sic de facto institutum sit, colligimus ex eo, quod ea sit magis communis sententia in Schola, & fundata in vsu Ecclesiæ adhibentis librum, non solum, quæ explicatur in Conc. Carthagen. IV. sed etiam ab antiquis Patribus primitiue Ecclesiæ recepta, & tradita consuetudine, vt ex Dionysio Apostolorum discipulo constat, & latè probat Turrianus ad citata loca Clementis Romani, maxime lib. 8. *Constitutionum*, cap. 4. & lib. 2. pro *Epistolis Pontificum*, cap. 21. post medium. Quod autem ea impositio non necessario fieri debeat ab Episcopis consecrantibus, constat ex vsu nostro Ecclesiæ in Pontificis Romani Clementis VIII. iussu edito.

RESOL. XVI.

Exhibetur septima, & vltima sententia Vasquez, Bellamini, & aliorum. Ex p. 12. tit. 1. Ref. 16.

§. 1. Sententiam vltimam sustinet, & probat Vasquez *disp. 140. cap. 5. num. 58.* Bellamini *lib. de Sacram. Ordinis*, cap. 9. Coninch. *disp. 20. dub. 7. concl. 1.* Henriquez *1. 10. c. 7. num. 3.* Bernal de *Sacram. disp. 47. sect. 6. num. 14.* Layman de *Sacramento Ordinis*, cap. 5. Petrus Sotus de *Sacram. tit. 5.* & alij penes ipsos, asserentes quod tota materia consecrationis Episcopalis est impositio manuum Episcopatum; forma autem verba illa, *Accipe Spiritum sanctum*, & quæ proferuntur ab Episcopo, vel Episcopis ordinantibus. Probat primò ex Trident. *sess. 14. cap. 3.* & alijs Concilijs. Secundo ex Patribus, vt Ambrosio *lib. de sacerdotali Dignitate*, cap. 5. Hieron. in *cap. 1. Isaiæ*, & alijs. Confirmatur, quia talis ceremonia sufficienter significat gratiam, & potestatem specialem, & totaliter ordinatum admitti in consortium Patrum Ecclesiæ, sive Episcoporum.

2. Probat etiam ex verbis Diui Pauli 1. Tim. vbi agit de Timotheo Episcopo, deinde dicit gratiam Timotheo esse datam per prophetiam cum impositione manuum: nomine autem Prophetiæ intelligunt Vasquez, & alij verba illa, *Accipe Spiritum sanctum*. Cum ergo dicat Paulus per eam prophetiam, & manuum impositionem conferri gratiam, & hæc per Sacramentum conferatur; Sacramentum verò confectum esse materia, & forma, sequitur manuum impositionem esse materiam proximam, & verba prædicta formam. Nec obstat (inquit Vasquez n. 60.) verba illa, *Accipe Spiritum sanctum*, esse admodum generalia: quamvis enim in illis secundum se consideratis non denotetur specialis gradus & potestas Episcopalis, sed in cuiuscumque alterius ordinatione possint dici, nihilominus vt hæc, & nunc dicuntur à tribus Episcopis simul congregatis